

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Urmașii eroilor noștri.

Soarele dătător de viață nu va mai răsări pentru mulți ostași români duși pe câmpul de luptă pentru apărarea țării. Dar toți pe cari patria i-a chemat sub drapel, au mers pe câmpul măsurării crâncene ducând în inima lor credința în Dzeu și nădejdea unui viitor mai bun pe seama celor rămași acasă, copii, neveste, rudenii, prietini și cunoscuți.

Mulți din cei plecați au avut poate presimțirea, că pleacă acolo de unde nu mai este reîntoarcere, dar au mers cu curaj, căci li mână nădejdia unui traiu mai liniștit a urmașilor lor.

Sunt și vor fi mulți cei rămași acasă, dar o soarte mai aleasă li va aștepta numai pe aceia, ai căror părinți și peste tot susținători se vor apropia în pace, sănătoși, spre vetrele lor.

Orfanii vor îndura mai mult pe urma războiului și foile străine scriu cuvinte de nespuse măreție despre orfanii războiului. Ei și firesc a se scrie și a se face amintire de orfanii războiului, pentru că sângele părinților lor a stropit cu valuri spumegătoare multe văi și dealuri și acolo, unde azi și în viitor crucile eroilor căzuți arată momente, clipe din viața și mărirea neamurilor ce au sângerat pentru un viitor mai bun, acolo la umbra brazilor și la murmurul văilor, odihnesc părinții lor. Sânge din sângele lor a udat multe locuri, cari erau necunoscute chiar și după nume din partea eroilor strămutați în altă lume.

Fără îndoială avem și vom avea încă și noi Români copii orfani. Se cuvine că toată suflarea românească să-i învrednicească pe acei orfani cu cea mai caldă iubire și să privească la dânșii cu acel gând, că părinții lor sunt aceia, a căror vitejie poate ne-a adus nouă tuturora acordare de drepturi mai largi pe terenul vieții de stat.

Și tocmai asupra acestei nădejdi din urmă trebuie să ne ațintim toată atențiunea. Căci dacă orfanii altor neamuri vor avea mângâierea, că se bucură de drepturile ce le-au moștenit dela părinții lor, și orfanii noștri vor trebui înzestrați dar nu numai cu ceace au moștenit dela părinți, dar și cu acordarea altor drepturi, pe cari înaintașii nu le-au avut. Înaintașii lor trăiau cu speranța unui viitor mai bun. Acesta e un adevăr; care nu are lipsă de dovedire, pentru că oricine a vorbit cu un

țărân stând gata să plece pe câmpul de luptă, a putut auzi din gura lui cuvintele: „Mă duc cu Dzeu și chiar dacă nu mă voi mai întoarce, dare-ar bunul Dzeu, ca cel puțin copii mei să trăiască mai fericiți decât mine“.

Pentru că urmașii eroilor noștri să aibă traiul ce li-l dorește părinții lor, mai întâi noi de acelaș sânge, noi de aceeaș limbă, și de acelaș neam, suntem datori să ne apropiem de singurătatea în care vor trăi orfanii eroilor ce nu mai sunt, a eroilor cari nu mai aud cum răsună doina și și dorm somnul lin sub freamătul frunzelor.

Intellectual român! Când vei vedea o familie fără tată și vei vedea orfanii cari tac parte dintr'nsa, adu-ți aminte de ziua năcazurilor ce le-a îndurat acel tată de familie, nu uita, că brațul vânjos al părinților, ce au lăsat copiii în grija sorții, a ridicat vaza neamului românesc din care și tu faci parte! Gândește-te intelectualule român, cărturarele român, când treci văzând copiii de 12—15 ani brăzdând câmpurile cu plugul, că părinții lor au fost aceia, cari și-au câștigat renume bun și să nu treci cu vederea pe vre-unul din acești mai mici.

Te cugetă lume românească de intelectuali, că tu faci parte din lumea țărânului român, care și-a dăruit ție un nou titlu neperitor pentru dobândirea tuturor drepturilor cetățenești! Aruncă dela tine sfiala și apropie-te pe viitor mai des de viața aceluia, din care mai ieri-alaltăieri te-ai ridicat și tu.

Veniți ai neamului cărturari, îmbrățișați cu dragoste pe orfani, înființați fonduri pentru cei rămași fără tată, faceți cu puțință, ca ei să nu simțească așa de greu brazdele ce le-a săpat războiul în inimile lor fragede.

Luminați pe orfanii războiului, învățați pe acești mici să se simțească ca și când ar avea amândoi părinții, strângeți-vă rândurile în jurul lor, căci părinții lor prea scumpi ne-au fost și mare glorie au adus neamului nostru.

Lucrează iubită societate românească, muncește din răspuțeri și pentru a crește mame bune, fiindcă nicio dată n'a fost mai mare trebuință mamei române ca în vremurile acestea de grea cumpănă.

Și voi poporeni români să știți, că și cărturarul român a adus jertfe nenu-

mărate pe altarul țării și mulți studenți tineri și-au pierdut pe tatăl lor, căci așa au cerut interesele patriei noastre străbună. Când deci acești cărturari se vor apropia să învețe pe orfanii țărânului aflător sub crucile de lemn ale vremii de războiu, să i primiți în inimile voastre, pentru că și din părinții lor mulți au făcut cu părinții voștri asemenea. S'au războit pentru a țării libertate și au nutrit nădejdea comună a unor zile mai senine.

Fie, ca peste puțină vreme să se înceapă o deosebită interesare de orfanii noștri și să vină vremea, ca orfanii neamului nostru să fie și mai fericiți ca părinții lor. Iar peste veacuri multe să se pomenească în viitor, că au existat în neamul nostru, odată niște oameni viteji și mari în simțăminte, cari s'au luptat cu bărbăție, pentru care urmașii lor, atât cei, la cari li-au rămas părinții, cât și orfanii au primit o răsplata dreaptă dela cei chemați și de ea să bucură toată suflarea românească de atunci. „Strugurel batut de peatră, rău e Doamne fără tată!“

Situația în România.

Schimbări în guvern? — Răspunsul regelui către dnii N. Filipescu și T. Ionescu.

— Din presa maghiară. —

Ziarul bucureștean „Minerva“ publică, referitor la schimbările ce se vor face în guvern, următoarele:

Se svonește că prim-ministrul Brătianu e preocupat de ideea de a introduce unele schimbări în guvern, fapt care pare cu atât mai puțin cu cât în ultimul timp prim-ministrul Brătianu a început a avea mai multe întrevederi cu d. T. Stellan.

Aceste schimbări, ce vor urma să se facă în guvern, vor avea loc înainte de deschiderea Corpurilor legiuitoare.

Pa lângă d. T. Stellan va mai face parte din guvern și d. Vintilă Brătianu. În ce privește vederile politice ale dlui Brătianu și Stellan nu mai există nici o deosebire între cei doi bărbați, deoarece toate deosebirile de păreri ce existau între dânșii au încetat de a mai exista.

D. Ferechide va rămâne și pe mai departe președinte al parlamentului, iar dnii Antonescu și Radovici se vor retrage din minister. D. Antonescu va fi numit guvernor al Băncii Naționale, iar d. Rădovici se va retrage cu totul, din cauza stării sănătății sale.

Luni, după adunarea națională de Duminecă, dnii Filipescu și Take Io-

nescu, au fost primiți în audiență de regele, care, după cum anunță »*Journal des Balkans*«, ar fi dat ambilor bărbați de stat cari au fost primiți, separat, în audiență, acelaș răspuns.

Regele ar fi declarat, — după cum anunță numitul ziar, — că dânsul nu s'a împotrivit niciodată realizării idealurilor naționale. Ca domnitor constituțional însă rămâne în cadrele constituției și încredințează aceste chestii guvernului și parlamentului, care sunt responsabile de toate evenimentele.

Intrunirea „Uniunii Federaliste“ din sala Dacia în București.

Duminea trecută »Uniunea Federalistă« a ținut o nouă întrunire în sala Dacia. În sală un public foarte numeros. Intrunirea a început la orele 3 și jumătate.

Primul care a luat cuvântul, a fost d. Dr. Istrati, care spune că de 1800 de ani, neamul românesc n'a mai fost amenințat ca azi. S'au unit ca să lupte contra civilizației. D. Brătianu nu mai are încrederea noastră. Guvernul acesta de 14 luni, nu s'a pregătit nici politicește, nici militarește. Țara are un ideal, și trădătorii vor fi înlăturați ca să ne împlinim idealul național. Și trebuie să înfruntăm tot ce se va pune în calea noastră.

D. Ioan Ursu, profesor universitar din Iași, zice că nu sunt decât doi ani de războiul din 1913 și că am făcut acum doi ani războiul ca să împiedecăm formarea unei Bulgarii mari. Acum trebuie să facem războiul..... care amenință pe Sârbi.

D. I. C. Grădișteanu spune că a trecut vremea vorbelor, sosind vremea faptelor. V'am chemat ca să vă dăm semnalul de alarmă. România va fi primejduită dacă nu vă mișcați.

De 15 luni stăm cu mâinile în sân, când am avut prilejul numai să întindem mâna și să și îndeplinim idealul nostru național. Să ne sculăm să impunem guvernului nostru voința noastră, pentru țară și pentru neam. Ar fi o rușine să ne lăsăm a fi desființați de dușmanii noștri. Noi nu vom suferi o a/a rușine.

D. Take Ionescu. Noi vrem ca în ceasul cel mai mare al istoriei României să învingă voința țării. Țara întreagă simte că este în cercuită și deci țara întreagă vrea războiul. Țara nu merge după sentiment, ci după judecată. Iar ceasul e bine venit, căci țara a avut 14 luni de gândire. E instinctul neamului care nu vrea să piară din noi. Ni se mai spune, că țara nu vrea războiul, fiindcă țara tace. Țara tăcea fiindcă credea că așa se va face.

D. Petre Grădișteanu. Țara e cu noi. Nu vă temeți de baionete. Vom pieri câțiva, dar din picăturile noastre de sânge se vor ridica mii de eroi cari să-i nimicească.

D. N. Titulescu începe spunând că mari sunt încercările la cari a fost supusă răbdarea noastră. Trebuie să ne luptăm contra vrăjmașului ajuns la porțile noastre. Situația de azi e limpede. Oricine are ochi o vede, și nu va fi putere care să creadă altfel de cum se prezintă realitatea. Dușmanii noștri și-au dat mâna ca să ne înăbușe idealul nostru național. Dacă vom privi tăcuți la nimicirea Serbiei, fiind stat mic vom peri în 24 de ore. Nu voim să se cetească liturghia morții pe altarul patriei noastre.

D. Nicu Filipescu zice că în ziua în care eroica Serbie va cădea înfruntând întreita lovitură, care i-se dă și de Bulgaria, în aceea zi putem pune o cruce idealului românesc. Când Serbia va fi strivită și noi vom cădea de frică și lașitate, vă vom chema atunci la o întrunire, când veți veni în haine de jale și vom chema și câțiva prelați să ne cetească veșnica pomenire.

D. Delavrancea spune: Vorba reprezintă trecutul, cu cât taci mai mult cu atât ai de vorbit mai mult. Noi am vorbit atât de mult, că tăcerea azi ni se impune. Azi ni se cere fapte și nu vorbe. Destul ai atâta harță. Destul ne-a înșelat; destul am răbdat. România vrea să-și desăvârșească idealul și nu mai poate răbda pe acela, care o minte de un an și jumătate.

Nu mai poate răbda pe acela, cari o apleacă și o umilesc și dela răsărit și dela mișcarea.

Azi România se scutură și iese ca din cenuse și ne poruncește nouă tuturor: sus frunțile.

Cui i-a fost frică să nu fi venit aci. Să fi stat acasă, căci România nu mai răbdă s'o ție departe de marea și cavaleriasca Franța, de eroica Serbie, de nobila Italie, de puternica (!) Rusie, de uriașa Anglie. Trebuie să strigăm voința noastră acolo (Voci: la Pațat) unde dormitează pacostea românismului. Noi nu mai vrem să luăm răspunderea șovăelii molatice a lui Ion Brătianu. Să știe și țara și Coroana și străinii (Voci: jos cu ei), că noi ne-am lăpădat de această cârdășie care ne împinge la desonoare. Să trăim clipa aceasta cu vitejia de altădată. Noi suntem gata, noi vrem mobilizare, vrem războiul; noi vrem să scriem istoria cu ce e mai scump din noi, ca să nu se mai șteargă, să scriem istoria cu sângele nostru.

Di Dr. Istrati încheie șirul cuvântărilor, cerând a se vota următoarea moțiune:

— Cetățenii din toată țara, întruniți în sala »Dacia«, din pornirea »Federațiilor unioniști«, în ziua de 11 Octomvrie v. 1915, denunțăm țării primejdia în care a ajuns România, lăsând să fie încercuită de vrăjmașii noștri, fără a arunca în cumpănă spada României.

Declarăm de trădatori ai neamului, pe toți cei cari pe față sau pe sub ascuns prin ei, sau prin alții, susțin sau tind la politica potrivnică intereselor și idealului țării, fie chiar prin neutralitatea definitivă și cerem tuturor Românilor a în ori-ce împrejurări, acum și mai târziu să-și poarte cu ei ca cu niște trădători.

Cerem guvernului să ordone mobilizarea armatei române și să între în acțiune îndată spre a împedeca legătura pe care o considerăm fatală nu numai aspirațiilor noastre legitime, dar însăși existenței țării.

Rugăm pe cetățenii din toate localitățile, să se unească cu declarația noastră și să se audă glasul lor.

În grădina Daciei au mai vorbit dnii Nicu Filipescu, Iulian Vrăbiescu, prințul Brâncoveanu și general Cerneșcu.

Intrunirea s'a terminat la orele 4 jumătate, după care unioniștii, formându-se în grup, au parcurs străzile Carol și Victoriei, până în piața Teatrului Național.

Mulțimea înaintează spre clubul conservator, fost localul relațiunei ziarul »Steagul«.

În piața Teatrului Național, forțe armate erau aduse, pentru a pastra ordinea. Sosind în fața clubului, un grup de oameni încearcă să pătrundă printre cordonul de soldați; în acest timp un oficer ordonă soldaților ca să împedise ori-ce înaintare. Se aude un foc de revolver și mulțimea tot nu se retrage.

Era ora 5 jumătate. În balconul clubului conservator apare d. Goga, care îndeamnă mulțimea să pornească într'acolo, de unde se va hotări destinele noastre.

»Regele trebuie să știe ce facem noi; deci, nu vă descurajați. Acum e clipa când goarneau trebuie să sune«. — zice Goga.

D. N. Filipescu, după ce atacă Coroana, spune că un guvern Brătianu nu mai poate fi tolerat.

Părintele V. Lucaciu. Atacă pe regele și guvernul.

Să se știe: nu vom pleca de aci, până nu se va decreta mobilizarea; mulțimea răspunde, că va sta toată noaptea, (!)

Se cere luminarea clubului; din balcon de unde au vorbit oratorii se aruncă fapte.

E ora 6 și jumătate, câțiva din club anunță că dnii Filipescu și Take Ionescu a plecat la palatul regal, să ceară decretarea mobilizării. După câțiva timp de așteptare, d. N. Filipescu apare din nou și spune.

— »Am cerut audiență. Vă rog împărăștiți-vă în liniște în nădejde și așteptați chemarea unei noi întruniri.«

Cătră orele 8 jum. manifestanții s'au împărăștiat în liniște.

Întâlnirea trupelor germano-austro-ungare cu cele bulgărești.

Corespondentul special al ziarului »Köln. Zeit.« anunță, cu data de 27 Oct., din cartierul general al armatei Gallwitz, următoarele:

Aseară s'a întâlnit în regiunea muntoasă Dobra-Voda avangarda trupelor noastre cu un detașament de recunoaștere bulgar, compus din 25 soldați și doi ofițeri. Încă în cursul acelei

zile soldații bulgari fură conduși și prezentați comandanților superiori ai trupelor noastre unde au fost primiți și salutați cu un entuziasm de nedescris.

Spre nord-ost dele Brza-Palanca avu apoi loc întâlnirea grosului trupelor, anume între acest oraș și mica localitate Milutinovac, care se află pe șoseaua ce vine dinspre cotitura sudică a Dunării. În cetatea sârbească Cladova se începu spre seară o mare serbare de înfrățire a aliaților, care ținu toată noaptea și ziua următoare întreagă. Serbarea părea că nu voiește să mai ia sfârșit. Imnurile naționale ale statelor aliate răsunau în noapte și se auziau până dincolo de Dunăre, pe țărmul românesc, unde se strinsese populația orașului Turnu-Severin, situat în față, urmărind cu viu interes evenimentele ce se desfășoară pe țărmul sârbesc. Strigătul de »trăiască« se auzia repetându-se neconținut în toate limbile armatelor aliate. Iar detașamentul de cavalerie bulgărească erau obiectul celor mai vii ovățiuni.

La vestea uirii armatelor, comandantul trupelor, cari luptau în regiunea Dobra-Voda, sosi azidimineață în Cladova ca să salute pe comandanții armatei bulgare, însoțit fiind de principele Adolf de Mecklenburg și de mai mulți ofițeri germani și austro-ungari. Pe fațadele caselor cetății atârnav o mulțime de steaguri albe, cărpe și țesături, pe cari cetățenii Cladovei le arboraseră ca semn că se supun de bunăvoie noii dominațiuni.

Azi înainte de prânz a avut loc un dejun în onoarea ofițerilor bulgari, unde s'a rostit cuvântări la adresa domnitorilor statelor aliate și armatelor lor.

S'au ținut apoi parade militare, cimentându-se astfel mai trântic legătura dintre diferitele armate.

Situația — după părerea amintitului corespondent — este atât de favorabilă, încât Sârbii nu vor fi mai mult în stare să rupă legătura odată stabilită între armatele aliate.

Marele războiu balcanic.

Cel din urmă ordin de zi al regelui Petru al Serbiei.

Belgrad, 21 Oct. n.

(Cu îngăduirea cartierului presei)

Az Est scrie,

În vremea când pe malurile Dunărei, Savei și Drinei se dedeau mari lupte de artilerie, regele Petru al Serbiei a dat dela Niș cu datul de 2 Oct. un lung ordin de zi care are însemnătatea unui document istoric dar și omenesc, a fost citit fiecărei companii și a fost publicat în Monitorul oficial sârb, dar nu în întregime, ci numai partea lui politică, conținând mărturisirea regelui către popor. Partea ordinului de zi a produs în armată lucruri șgduitoare și plânsset sfâșietor de inimi, sună astfel:

»Știu bine, că nu se va găsi un singur soldat sârb, care să nu se jertfească cu bucurie pentru patria lui amenințată. Mie, durere, bătrânețea mi-a lovit arma din mână, nu voi putea să mă pun în fruntea armatei mele pentru ca să dau pildă cât de ușor și ce mare este fericirea să mori pentru neamul tău, libertatea și viitorul Serbiei. Eu sunt un moșneag neputincios, căruia mi s'a dat numai puțința să-mi întind brațele pentru ca să trimit binecuvântarea mea vouă soldații mei, cetățenilor regatului sârb, femeilor și copiilor, și să vă aduc aminte, că: A sunat ceasul, care chiamă pe fiecare să-și împlinească datoria!

În inima mea s'a adunat durerea amară a fiecărui părinte, al cărui fiu sau nepot pleacă în luptă. Cu puțină intrerupere, de patru ani mi s'a dat să văd cum sângerează poporul meu, jelesc împreună cu cei ce jelesc, sufer cum nu s'a dat încă să sufere nici unui cap încoronat

Știu bine, că ceea ce urmează să se întâmple este măsurarea din urmă cu acele mari puteri cari temându-și îmbătrânirile lor forțe de către tânărul meu popor cu mare viitor, au hotărât să ne nimicească cu foc și cu fier.

O mare parte din armatele monarhiei și a Germaniei fac pregătiri să atace hotarele noastre, pentru ca să ne pârjolească orașele și satele. Să sfășie Macedonia din corpul Serbiei și să arunce Turcilor ca pradă noua Serbie pe care noi am liberat-o cu prețul eroismului nostru ne-

prețuit. Lupta ce se dă împotriva Serbiei nu are de scop asigurarea unei păci cinstitute, ci pentru nimicirea națiunii sârbești, pentru ștergerea de pe fața pământului a forței și viitorului ce ascunde națiunea noastră. Dar fac jurământ, că: dacă noua luptă s'ar sfârși cu rușinea ca noi să fim înfrânți, a eaștă rușine și umilire nici eu nu o voi putea supraviețui. Voi muri și eu cu patria strivită.

Serbia nu este singură în lupta ei pe moarte și viață. Împărățiile aliate Rusia, Anglia și Franța nu vor privi (în nelucrare) cum pe noi ne sfășie o putere de zece-ori mai mare decât a noastră. Din Salonic pleacă o armată de o jumătate de milion pentru a se uni cu noi; se va repeți gloria din Decembrie a anului trecut: la Crăciun vom putea prăznuți în Belgrad sărbătoarea învingerii!

Orașul Raduievaț ocupat de trupele bulgare. — Locuitorii sârbi fug în România.

T.-Severin — *Polțaiul din Cladova, venind în localitate, a declarat că trupele bulgare după luptă au ocupat Raduievațul și împrejurimile sale. Orașul e aproape zdrobit de canonadele artileriei bulgare. Infanteria bulgară înaintază în direcția Cladovei și se află la o distanță de 80 kilometri de acest oraș. În Cladova vestea înaintării armatei dușmane a produs îngrozire. Locuitorii mai cu dare de mână au trecut la T.-Severin, unde se vor stabili pe tot timpul războiului.*

Sârbi se retrag dela Dunăre.

Berlin. — Lui „Vossische Zeitung“ i se vestește din Bucurști: După ce bateriile sârbești din ținutul Tekia au fost reduse la tăcere, Sârbi au părăsit întreg malul Dunării: 600 soldați sârbi au fugit pe teritoriul României. Cuceritorii au stricat tunurile de calibru mare rusești, pe cari Sârbi le așezaseră la Dunăre. Artileria rusești, trimiși să lucreze cu aceste tunuri poată vor reuși să fugă prin Cladova în România.

Un căpitan rus despre lupta dela Tekia.

București. — Se anunță din T.-Severin. Căpitanul rus Sinkievici, care ca comandant al unei baterii rusești a luat parte în lupta ce s'a dat la Tekia, și a fugit în T.-Severin, a spus, că focul bateriilor austro-ungare la Sthp a fost nimicitor, încât bateriile sârbești nu multă vreme s'au putut împotrivi.

Vasele austro-ungare gata de a porni în susul Dunării.

T.-Severin. — Comandanții vaselor comerciale austro-ungare aflătoare prin porturile dunărene românești au primit telegrafice porunci, spre a fi în tot momentul gata spre a porni în susul Dunării.

Pe aceste vase se observă o vie mișcare, pentru a se pune totul în cea mai perfectă ordine

Trupele debarcate la Salonic.

Constantinopol. — La Salonic au fost debarcați până acum 68 mii soldați, între cari 19 mii Englezi cu 160 tunuri. Înspre Serbia au fost trimise 28 mii de oameni, cu trenul și pe jos. Lipsa în vagoane e foarte mare, așa că dacă antanta vrea să trimită 100 mii de oameni, va avea lipsă de 4 săptămâni. La trupele cari au plecat pe jos s'au ivit boale, din care pricină desparerea crește tot mai mult.

Voivodul Putnic ș'a dat mulțămita.

Paris. — „Matin“ scrie că voivodul Putnic a demisionat din pricină de boală din postul său de comandant suprem al armatei sârbești.

Bulgarii au intrat în Prizren.

Lugano. — „Stampa“ anunță că Bulgarii au intrat în Prizren.

100,000 Soldați ruși vor debarca pe Țărmlul Bulgar?

București. — Din Sevastopol și Odessa au plecat vapoare rusești pe bord cu 100,000 sol-

dați ruși, cari vor încerca cu orice preț debarcarea pe țărmul bulgar.

Sârbi au golit Kraguievaț.

Budapesta. — Se anunță dela cartierul presei: Trupele aliate ocupând Lazarevaț au înaintat până la gura râului Lüg și Colubara. În Valievo cavaleriei i-a urmat infanteria, populația a fugit. În curând trupele aliate vor avea să pătrundă în pădurile dela Kraguievaț. Populația civilă a părăsit acest oraș.

Radko Dimitriew îi va conduce pe Ruși împotriva Bulgariei.

Lugano. — „Gazetei del Popolo“ i se anunță din izvor diplomatic din Bern, că țarul are de gând să-l increditeze pe Radko Dimitriew cu conducerea armatei destinate să lupte împotriva Bulgariei. Dimitriew, nu voiește să lupte împotriva patriei sale, dar e de credință, că venirea lui în Bulgaria ar avea cel puțin rezultatul, că soldații bulgari ar dezerta în masă în tabăra Rușilor. Trupele rusești vor fi debarcate pe teritor turcesc în apropiere de granița Bulgariei.

Anglia dorește să lupte cu Germanii în Bulgaria.

Londra. — În ședința camerei lordilor Lordul Lorburn a întrebat guvernul englez despre amănuntele luptei balcanice. Lordul Landsdowne în răspunsul său a declarat, că în acest moment e vorba numai de puteri mai mici, deoarece deocamdată nu se pot înjgheba forțe mai mari, dar s'a luat în vedere ca să se organizeze forțe mai mari pentru serviciu în Europa sudostică. S'au luat măsuri pentru vapoare de transport, cari să ducă trupele. Măsurile au fost luate repede deoarece Serbia poate fi liberată cu un ajutor grabnic. Puteri mai mari au valoare acum numai întrucât ele ar putea fi transportate cât mai în grabă. Întâmplările s'au grăbit cu o repeziune cumplită. Două evenimente mai nouă au o influință mare asupra situației politice și militare. Una e schimbarea ținutei Greciei, din care a ieșit hotărârea guvernului grecesc, că nu se simte obligat să dea ajutor Serbiei în lupta aceasta grea. Faptul acesta provoacă o schimbare deosebită a situației.

În partea nordică a Serbiei — a zis ministrul — războiul a luat o fază, cum trebuie să, constatăm cu păreri de rău încât trupele sârbești probabil nu se vor mai putea împotrivi atacului trupelor austro-ungare și germane, sprijinind Bulgarii acțiunea prin un atac îndreptat în spatele Sârbilor. Având în vedere situația militară grea locul de trimitere al trupelor duse în ajutor trebuie să-l alegem cu multă îngrijire.

Ne vom strădui ca să impelecăm cu trupele engleze trecerea Germaniei prin Bulgaria și asupra acestei chestiuni sunt acum în curs de tratative. L'am însărcinat pe Charles Montot, ce să ne raporteze cât mai curând. Guvernul nu se va lăsa răpit de un pas grăbit, care să se bazeze numai pe visuri, sau condus numai de dorința de a-și înființa o oarecare țintă hotărâtă. Guvernul va face pași numai ținând seama de sfaturile experților militari și ai marinei.

Antanta debarcă trupe la Dedeagaci.

Berlin. — Lui „Lokalanzeiger“ i se anunță din Copenhaga: Ziarele din Londra sunt informate că flota aliaților va continua să bombardeze Dedeagaci și Porto-Lagos. S'a început debarcarea de trupe la Dedeagaci. Orașul e apărat de trupe turcești. Călea ferată între Salonic și Adrianopol e întreruptă.

Sârbilor li se va tăia drumul și spre Marea Adriatică.

Paris. — „Ech de Paris“ scrie cu multă durere despre situația din Balcani. Numitul ziar ia ca sigur, că trupele austro-ungare vor ocupa și muntele Lovcen, Scutari și vor tăia astfel drumul Serbiei spre Marea Adriatică.

Rusia a trimis trupe în ajutorul Serbiei.

Copenhaga. — „Berlingske Tidende“ e informat din Paris, că acolo circulă vestea, că trupele rusești destinate să dea ajutor Serbiei au plecat în 22 Octombrie și se așteaptă acum cu nerăbdare știrea despre debarcarea trupelor rusești pe țărmul bulgar din Marea Neagră.

Christiana. — Aghiotantul țarului sosit la cartierul principal rusec a declarat, că mai târziu în 14 zile trupele rusești vor încerca să debarce pe țărmul bulgar.

Declarația de războiu a Rusiei către Bulgaria.

Sofia. — Corespondenții lui „Pester Lloyd“ anunță: Declarația de războiu din partea Rusiei a sosit în sfârșit aici și faptul acesta a provocat o mare durere între prieteni, Declarația de războiu de altcum a fost primită foarte rece.

80 de vapoare transportă trupele din Galipoli la Salonic.

Lugano. — Se anunță din Roma: „Gazeta del Popolo“ anunță, după spusele unui călător sosit din Salonic la Neapole, că 80 de vapoare duc trupele antente din Galipoli la Salonic. Deodată pleacă câte 6—8 vapoare, cari sunt însoțite de vase de războiu franceze și engleze. Cea mai mare parte a trupelor sunt canadiene și australiene, cari au sosit acum la Galipoli din Toulon și Alexandria și la Dardanele au petrecut de abia 3 săptămâni. Cu aceste trupe au fost duse la Dardanele mari cantități de alimente, muniție și care de războiu. Portul dela Salonic il apără 2 vânătoare engleze.

Dunărea în mâna aliaților. România încercuită.

București. — Ziarele publică următoarea telegramă primită din T.-Severin:

Puternica canonadă, care a ținut Vineri ziua întreagă a redus la tăcere bateriile sârbești dela Tekia. Înaintarea trupelor austro-ungare și bulgare au silit pe Sârbi să-și retragă azi toate trupele cari mai erau așezate la malul Dunărei. Marinarii ruși duc toate tunurile dela Cladova, refugându-se la T.-Severin în 5 vapoare încărcate cu refugiați sârbi.

Trupele sârbești retrăgându-se dela Dunăre, trupele austro-ungare au drumul liber și pe malul vecin. Aceste trupe au ajuns acum stăpâne pe Dunăre.

La Orșova 50 de vase și șlepuri austro-ungare încărcate cu munițiuni stau gata spre a porni peste vre-o 2—3 zile în Bulgaria.

• Inceruirea României devine un fapt împlinit. Aliații devin stăpâni Dunărei, cari vor putea întinde mâna Bulgariei.

Sârbi au golit Raduievațul și se retrag dinaintea Bulgarilor. Marinarii ruși părăsind Cladova au așezat mine dealungul Dunărei vis-à-vis de Cladova, pentru a împiedeca trecerea vaselor austro-ungare cu munițiuni.

Varna și Burgas bombardate de flota rusească.

Balcic, 27 Octombrie. Azi dimineața, pe la ora 4, populația orașelului nostru a fost deșteptată de puternice bubuturi ce se auzeau dinspre mare.

Speriată, toată lumea a alergat în port spre a-și da socoteală de cele petrecute.

În fața Balcicului se vedeau așezate în linie de bătae 16 vapoare ale flotei ruse, cari bombardau Varna.

Altă flotă rusă bombarda în acelaș timp portul bulgăresc Burgas.

Astfel, lupta Rusiei împotriva Bulgariei se poate ținea ca începută.

Balcic 27 Oct. ora 11. Varna și Burgas au fost prefăcute în praf de flota rusă. Șase-spre-zece vase mari bombardează de azi dimineață fără întrerupere cele două porturi bulgărești. Spaima produsă de bombardare e nemaipomenit de înfricoșătoare.

Balcicul par'că ar fi bătuit de un cutremur neîncetat din cauza sguduiturilor produse de bombardare.

Flota rusă e pusă la o distanță de 10 chl. de uscat.

După orele 10 dimineața a încetat focul flotei rusești.

Un obuz tras de artileria bulgară, se presupune că ar fi atins un vas ru-

sesc, după cât se observa de aici, deoarece a țesit din lînta de luptă.

In urmă întreagă flota s'a îndreptat spre Balçic, făcând un încunjur cam spre coastele noastre. După aceea s'a îndreptat spre Burgas.

După ora 10 s'a lăsat pe mare o ceață așa că nu se mai putea vedea țăr-mul de cătră flotă spre a îndrepta tra-gerea.

Artileria bulgară de pe coasta a răspuns bombardând flota rusă, fără a se observa însă rezultatul tirului din cauza ceații.

La Varna se vede un fum gros cecece arată că orașul e în flacări. In partea dinspre Varna cerul e roșu.

Vasele rusești sunt încă în apropierea țăr-mului deoarece se văd reflectoarele cari cercetează malul.

In momentul bombardării a fost aruncat în aer un depozit de iarbă de pușcă dela Varna. Explozia a fost îngrozitoare și s'a văzut la o mare înălțime un nor negru de fum.

Balçic, 27 Oct. oarele 6 seara. Un vapor rusesc se vede în largul mării și cu reflectoare puternice cercetează efectele bombardării la Varna.

O știre sosită aici anunță că flota rusească, care bombardează coasta bulgară se compune din 22 vase de război și execută tragerea dela o depărtare de 7—8 chl. de țăr-mul românesc.

După bombardare s'au văzut pe cer uriașe limbi de foc în direcția Varnei și Euxinograd unde se află castelul regelui Bulgariei. Se zice că cea mai mare parte din clădirile din Varna și Euxinograd sunt în flacări.

La oarele 3 d. a. bombardarea a reînceput.

Bazargic, 27 Oct. Flota turcă, compusă din vasele „Goeben“ „Breslau“ și „Hamidie“ a ieșit înaintea flotei rusești, care se compune din trei cuirasate, iar restul crucișetore și torpiloare.

S'a încins pe mare o luptă înverșunată între cele două flote. Rezultatul nu se cunoaște încă.

Sofia, 28 Octomvie. Se comunică oficial: Flota rusă din Marea neagră a bombardat astădimineață Varna. Bateriile de pe coasta au răspuns bombardamentului. Două vapoare rusești tip Trisvjatitelja fiind nimerite s'au scufundat, celelalte urmărite de submarine s'au retras. Mai multe persoane au căzut jertfă bombardării. Pagubele în sens militar sunt neînsemnate.

Sofia, 28 Oct. Flota rusă apărută la Varna a deschis de nou focul împotriva portului și a orașului. Rușii se folosesc de hidroplane de recunoaștere.

București. — „Universul“ anunță în ediție specială din Balçic: Alaltăeri dimineață la 4, 16 vase de războiu rusești au bombardat Burgas.

„Adevărul“ anunță tot din Balçic: Ieri dimineață, la orele 6, au luat în fața Balçicului poziție la o distanță de de 10 kilometri, 22 vase rusești, deschizând focul împotriva coastei bulgare, mai cu seamă împotriva Varnei. Castelul regal dela Euxinograd a fost bombardat cu putere. Bateriile de coastă bulgare au răspuns. Canonada a dăinuit până la oarele 10 înainte de amiază.

Flota rusească se ține acum la o distanță de 20 kilometri dela Balçic.

Comunicatele oficiale confirmă aceste știri.

Sofia. — Flota rusească a îndreptat focul împotriva portului și a orașului Varna. Artileria rusească a făcut recunoașteri cu hidroplane. In Varna au fost ruinate câteva clădiri.

Budapesta. — Corespondentul lui „Pester Loyd“ scrie din Sofia: Se anunță din Dedeagaci: Flota dușmană a încercat ieri din nou se bombardeze orașul dar vremea cețoasă i-a zădărnicit scopul,

București. — Radiotelegramele sosite la Constanța spun, că din Sebastopol și Odessa au plecat vapoare de transport rusești spre țăr-mul bulgar din Marea-Neagră. Vapoarele sunt însoțite de 2 dreadnoughturi (vapoare mari), 3 crucișetore și mai multe torpiloare, pentru ca să le apere împotriva submarinelor, cari încrucișează în Marea-Neagră. Transportul care a plecat acum cuprinde peste 100 mii oameni. După știri sosite din alte isvoare comandamentul rusesc a dat ordin riguros, ca trupele să debarce cu ori-ce preț pe țăr-mul bulgar.

Rușii au adunat 600 mii oameni împotriva Bulgariei.

Amsterdam. — După o știre din Petrograd, Rușii au adunat în Basarabia și în Crimeea 600 mii oameni.

Bern. — După o telegramă din București Rusia face mari pregătiri în Marea-Neagră. In Odesa, Sebastopol și alte orașe se fac mari adunări de trupe. In zilele aceste au sosit în Rusia hidroplane franceze. In fața Varnei și la Vasilico se găsesc vase rusești, iar populația stăpănită de teama bombardării se refugiază în interiorul țării. Bulgarii au întărit porturile cu artilerie mobilă, iar reflectoarele luminează întreagă noaptea.

Ce plănuiește antanta în Balçani.

București. — După unele informații primite din izvor bun atenian, antanta plănuiește sa ducă o mare parte din trupele sale la grănița greco-bulgară și să o atace din partea aceasta pe Bulgaria. Prin aceasta antanta dorește, ca Bulgaria să nu se poată apăra cu energie sau să rupă neutralitatea Greciei. Deoarece Bulgaria va urmări trupele înfrante și pe teritoriul Greciei, antanta speră ca astfel va târi și pe Grecia în războiu, cu voia sau fără voia ei. România înainte de a se decide în tot cazul va aștepta să vază, ce rezultate vor putea dovedi trupele antantei în Balçani. Ei speră că planul lor vă reuși și sau Grecia pe România, sau România pe Grecia o va îndupleca să miște.

Rușii despre bombardarea țăr-mului bulgar.

Un comunicat oficial al marinei ruse, datat din 24 Oct. n. spune următoarele:

In ziua de 23 Octomvrie, după amiază o flotă compusă din vapoare franceze și engleze au bombardat țăr-mul bulgar, luând ca țintă posturile de observație pentru tunurile zidite și clădite din port. Această bombardare pare

a fi pricinuit mari prăbușiri, mai ales în depozitele de munițiuni, magazinele militare și alte. Gara și podul calei ferate au fost de asemenea bombardate. Dușmanul nu a răspuns focului nostru.

In aceeași zi o parte a flotei aliate, sub ordinele comandantului crucișetorelui rus „Askold“ a bombardat depozitele portului din Porto-Lagos.

Aliații bombardează din nou portul Dedeagaci.

Din Sofia se anunță că flota anglo-franceză a început de nou bombardarea portului și a orașului Dedeagaci

De ce se mută Guvernul Sârbesc la Kralievo.

Lugano. — Se anunță din Londra: Reprezentantii împătritei înțelegi continuă să discute asupra lucrurilor în Balçani. Sfătuirile promit a avea un rezultat bun. In Rusia poartă tratativele generalul D'Amade. Știrea că guvernul sârbesc se mută la Kralievo e privită așa că Sârbii voiesc să țină legăturile cu aliații prin Marea Adriatică. Se poate aștepta ca aliații să-și aleagă în loc de Salonic, un alt drum spre Serbia.

Trupele austro-ungare au ocupat Arangelovatz-ul.

Viena. — La amiază trupele aliate au intrat în Arangelovatz. Sârbii au avut pierderi colosale. Trupele sârbești înfrante se retrag spre Topola. In prezent aliații urmăresc pe Sârbii în munții dela Sasentiza. (Az est).

Rusia face o nouă propunere României.

Berlin. — „National Zeitung“ anunță dela grănița Rusiei: După cum reiese din tolegramele conglăsuitoare, pe cari le primește din București presa rusească, Rusia alăturându-i-se și celelalte puteri ale Înțelegerii, va face o nouă propunere guvernului român, pentruca armata română să intre în acțiune. In 23 Octomvrie, ambasadorul Rusiei, Poklevski-Koziel a urmat tratative îndelungate cu primul ministru român, prezentându-i noua propunere a Înțelegerii pentru cazul, când România ar părăsi neutralitatea. In propunerea aceasta, după cum se anunță din izvor bine informat are mare rol porturile Varna și Burgas. Afară de aceasta i s'a promis zice-se României întreg Ardealul și anumite ținuturi din Bucovina.

Guvernul român a fost făcut atent mai departe, că Rusia va concentra în curând puternice trupe în părtea ei de sud și va interveni între orice împrejurări în evenimentele din Balçani. Primul ministru Brătianu a declarat că el nu are nici o cunoștință, că România ar avea de gând să-și părăsească neutralitatea, cum s'a răspândit vestea în cercurile diplomatice ale antantei.

Ce face România?

România în așteptare înarmată. Regele României n'a făcut declarații ministrului bulgar din București. — Noi propuneri făcute României.

Ziarul „Utro“ din Sofia a publicat după „Adevărul“ știrea că M. S. regele Ferdinand al României ar fi primit în audiență pe d-l S. Radoff, ministrul Bulgariei și că i-ar fi făcut declarații privitoare la ținuta României.

Ziarele oficioase române au fost înștiințate a da acestei știri cea mai deplină desmințire.

„Gornale d'Italia“ află din București ca o mare putere din împătrita înțelegere o făcut guvernului român propuneri de o foarte mare însămnătate militară și politică, cari au fost desbătute într'un sfat de ministrii român, D. I. Brătianu prim-ministru, a comunicat, că împătrita înțelegere e gata să trimită trupe mai mari la Salonic, iar Rusia încă a hotărît să înceapă o luptă puternică în Balcani.

Agenția Reuter află din Petrograd, că la București se atribue mare însămnătate misiunii române plecate de curând la Paris și Petrograd. Comitetul acesta este condus de fiul generalului Catunari și a sosit deja la Odessa.

Aflăm din ziarele din România, că Sâmbăta trecută a avut loc acasă la d-l I. Brătianu, prim-ministru, o consfătuire la care a luat parte toți comandanții corpurilor de armată și d-l general Zottu, șeful statului major al armatei române. După știrile acestor ziare consiliul acesta a desbătut chestia iernării trupelor cari sunt concentrate la hotarul României.

Ziarul parisian »Le Temps« indeamnă Rusia să înceapă o mare ofensivă la frontiera Ro-

mâniei pentru că după ziarul frances această faptă ar avea o bună influință ce privește situația înțelegerei în Balcani.

„Exchange Telegraph“ din Copenhaga află din Roma, că România a dat un răspuns împotriva hotărât la ultimele propuneri ce l-s'a făcut de către împătrita înțelegere. Totodată a declarat, că despre o părăsire a neutralității române se poate vorbi numai în cazul când înțelegerea va fi pășit cu o armată de cel puțin 400 mii de oameni în Balcani.

Un apel a d-lui profesor N. Iorga.

În ajunul întrunirii, care s'a ținut Duminecă în București d-l N. Iorga publică în »Universul« un îndemn către „adevărații credincioși ai idealului național“.

În acest îndemn d-l Iorga, după ce arată care trebuie să fie ținuta cinstită a adevăraților credincioși ai idealului național, făcând apel la duhul de ordine și de demnitate al acelor cari vor merge la întrunirea din Dumineca trecută, spune următoarele:

»Regele știe ce dorim. A spus sărbătorește că nu se desparte de țară. Cei ce-L cunosc știu însușirea lui de militar și cavaler, înalta

idee ce are de datoriat Sa. Guvernul țării nu „tradează“ și șeful său nu e înzădar fiul lui Ion Brătianu. Dacă sunt oameni porniți pe căi greșite, ei nu se află între acei ce sunt azi în fruntea României.

O pot spune cu încredere, căci nu sunt doar un copil pe care să-l poată purta cineva de nas, n'am nici un alt interes decât al țării și nației mele și am atins în viață tot ce poate dori o ambiție simplă și cinstită. Iar dacă lucrurile nu merg cum voim, e că, pe lângă o grea soartă, sunt păcatele pe cari toți le-am făcut împreună și căți nu le-am făcut, le-am suferit.»

D-l Darbu St. Delavrancea și Col. aghiotant Cazimir în vizită la rege.

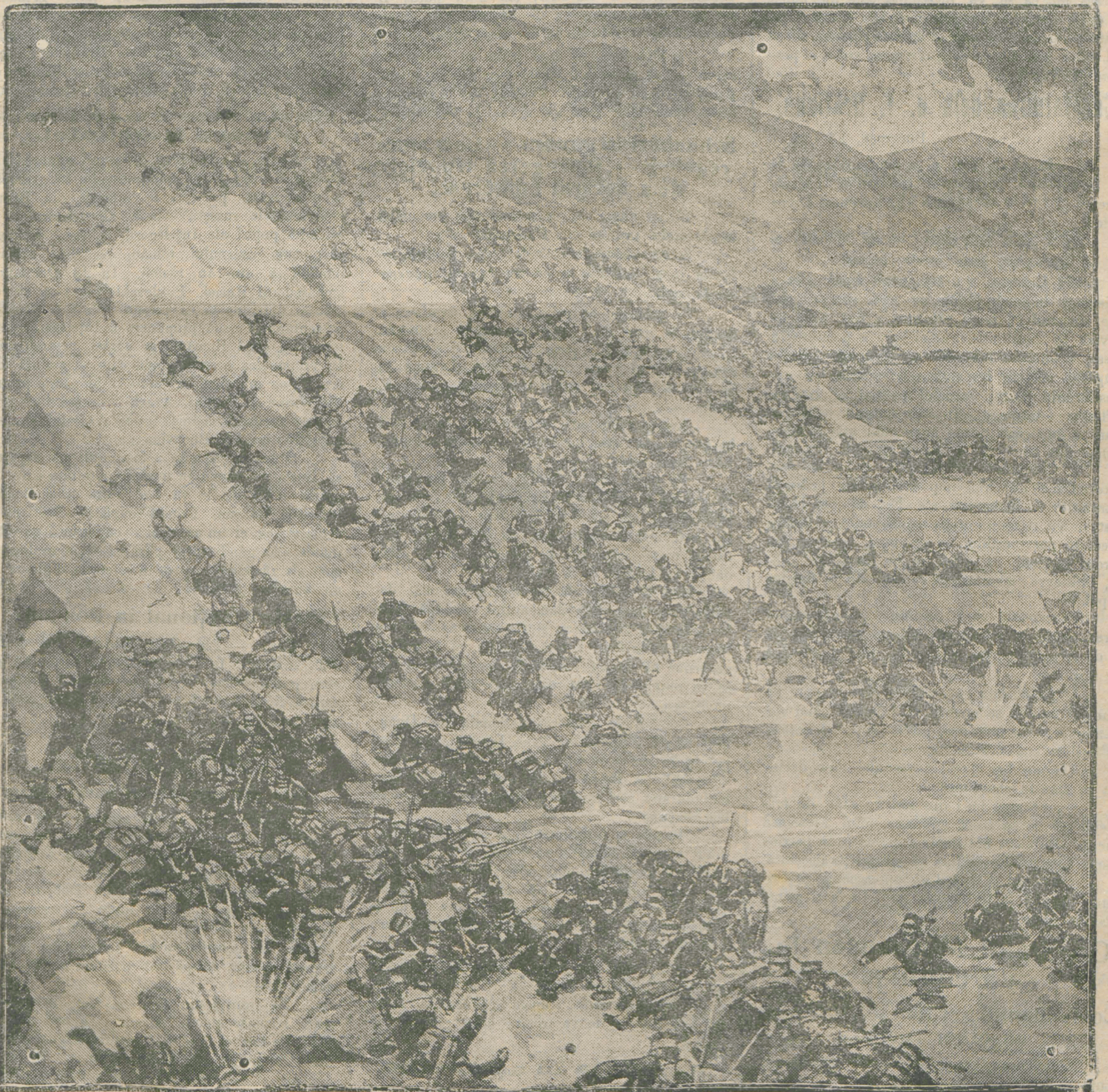
București. — D. Barbu St. Delavrancea a fost primit în vizită de către rege.

D-l Cazimir, colonel aghiotant, președintele clubului naționaliștilor din capitală, a fost primit într-o lungă vizită de M. S. regele.

D-nii Carp și T. Maiorescu s'au împăcat.

București. — D-nii P. P. Carp și Titu Maiorescu, foștii președinți ai consiliului s'au

Un mare atac făcut în mai multe coloane de către Italiani.

Acest chip, pe care-l arătăm cetitorilor noștri e luat după o foaie italiană. În el se vede cât atacă de înverșunat italienii, în Tirol spre a cuceri pozițiile noastre. Și după și alărgă sutele de oameni meniți să devie pradă focului ucigător,

care vine din șanțurile noastre. Se știe, că soldații noștri îi lasă, ca să se apropie, și îi imprăștie numai când pot bine ținti în ei.

împăcat după ce se certaseră acum doi ani, cu privilegiul formării primului guvern Măiorescu.

Ciocniri sângeroase în București.

Budapesta. — Ziarele de aici află din București: După sfârșirea adunării „Federației uniuniște” care s'a ținut Duminecă, un grup de oameni vrând să rupă cordonul militar pentru a merge în fața palatului regal, soldații au făcut întrebuințare de baionetă rănind pe unul din ei, iar 17 au primit răni grave. O grupă de oameni s'au dus în fața clubului conservator filipescan. Armata a intervenit în mai multe rânduri. Din balcoanele palatului s'au dat mai multe împușcături de revolver.

România și Grecia nu vor lupta în Balcani.

Odessa. — Consulul belgian din Sofia sosit aici, a făcut declarațiuni între altele spunând următoarele:

— *Grecia și România nu vor lupta în războiul balcanic, deoarece Bulgaria a renunțat pentru totdeauna la dorințele sale referitoare la Dobrogea și la Macedonia grecească.*

În România nu se va face schimbare de guvern.

București. — Inziarele străine s'a anunțat, că în cabinetul român se va face o schimbare în așa fel, că se va încredința câte un ministru d-lor Carp și Marghiloman. Din locuri competente de aci se desminte aceasta știre, cu adăușul, că o schimbare de guvern nu se va produce în România.

Consfătuirea dela d. I. Brătianu.

București, 23 Oct.

Joi la oarele 5 d. a. a avut loc acasă la d-l I. Brătianu, presidentul ministrilor, consfătuire cu privire la agitațiunea »Federației Uniuniște».

Au fost de față câțiva domni ministri și d-l M. Ferechide, presidentele camerei.

D-l Brătianu a arătat unele amenințări și îndemnuri la omor făcute cu vorba sau prin gazete spunând că toată răbdarea a fost pusă de guvern la contribuție, numai spre a delatura în aceste vremuri o înășprive a relațiilor dintre grupările politice. Evenimentele trebuiau să găsească uniți pe toți oamenii politici și într'un suflet țara întreagă. Nu toți oamenii politici a știut să înțeleagă ținuta guvernului atât în chestiunea din afară cât și față de agitațiile din țară.

A fost luată hotărârea de a nu se permite cu nici un chip împotrivirea cu privilegiul intrunirilor de Duminecă ale »Federației Uniuniște». Va fi oprită ori ce manifestație pe strade. Plecarea porvincialilor în grupuri, pentru București asemenea va avea să fie făcute în ordine, fără ovre manifestație carear tulbura liniștea populației.

În capitală va fi cu totul oprite îngrădădirea pe trotuare s'au în mijlocul stradelor. Va fi de asemenea oprită oprirea în fața localurilor de intrunire.

După aceasta consfătuire, într'un cerc de frunțași politici se spunea că în cazul când vor fi anunțate noi intruniri, guvernul ar fi hotărât să declare starea de asediu.

Un membru de al guvernului mi-a declarat în această chestiune:

— »Starea nu-i din fericire atât de primejdiosă ca să ceară aplicarea unui asemenea lucru. Publicul are deplina încredere în patriotismul guvernului și face singur poliția necesară.

Guvernul e hotărât să oprească orice acțiune tinzând la turburarea spiritelor în momente atât de grele.

Generalul Mackensen la Vârciorova.

Comandantul german de vorbă cu un ofițer român.

Din Turnu-Severin se anunță cu data de Luni:

Astăzi, Luni, la oarele 10 și jumătate dimineața, generalul Mackensen, însoțit de prințul de Fürstenberg, care a eșit în întâmpinarea generalul german la Mehadia, au sosit la hotarul nostru la Vârciorova. Mackensen era însoțit de întregul său stat-major în trei automobile mari

și a ajuns la podul peste Bahna, unde generalul a coborât din automobil, venind pe pământul neutru între punctul nostru de hotar și hotarul unguresc.

În momentul când Mackensen coboară din automobil, d-l căpitan de intendență Stănescu, care la recunoscut, s'a apropiat de generalul german salutându-l. Generalul Mackensen a intrat în vorbă cu ofițerul român căruia i-a spus între altele, următoarele:

»Regret foarte mult că timpul nu mi permite. A-și fi cerut telegrafic guvernului dvoastră, ca să-mi îngăduie trecerea până la Porțile-de-fer.»

Timp de câteva minute generalul german s'a întreținut apoi cu d-l căpitan Stănescu, arătându-i admirația pentru frumoasele poziții, pe care România le are la acest punct de hotar.

Mirat de răspunsurile limpezi în limba germană, pe cari le dă căpitanul român generalul Mackensen la întrebare:

— De unde știți așa de bine limba germană?

D-l căpitan Stănescu a răspuns generalului Mackensen că studiile militare le-a făcut în Germania.

Văzând un mare magazin de cereale la podul de peste Bahna, generalul Mackensen a întrebat pe finanții ungari, cari făceau cerc în jurul său, ce rost au cerealele acolo. Finanții au dat lamuriri generalului Mackensen, că cerealele sunt adunate de luni de zile, că din cauza bombardărilor a Sârbilor, ele n'au putut fi trecute până acum și că de câteva zile transporturile au fost luate de căruțași unguri.

Se zice încă — dăm știrea cu toată rezerva — că generalul Mackensen s'ar fi întreținut, cu d-nii generali Văleanu și Averescu, acesta venit dela Craiova ocașional la Verciorova.

Schimbări în guvern. — Ce-a spus regele? — Retragerea trupelor dela hotarul bulgăresc.

Biroul ungar de corespondență comunică următoarele, primite din București:

Ziarul bucureștean, »Minerva» publică, referitor la schimbările ce se vor face în guvern următoarele:

Se svonește că prim-ministrul Brătianu e ocupat de ideea de a introduce unele schimbări în guvern, fapt care pare cu atât mai sigur cu cât în ultimul timp prim-ministrul Brătianu a înțeles a avea mai multe întrevederi cu d-l T. Stelian.

Aceste schimbări, ce vor urma să se facă în guvern, vor avea loc înaintea corpurilor legislative. (camerei.)

Pe lângă d-l T. Stelian va mai face parte în guvern și d-l Vintilă Brătianu. În ce privește vederile politice ale d-lui Brătianu și Stelian nu mai este nici o ceartă între cei doi bărbați, deoarece toate deosebirile de păreri ce erau între dânsii au încetat de a mai fi.

D-l Ferechide va rămânea și pe mai departe președinte al parlamentului, și după toate semnele d-nii Antonescu și Radovici se vor retrage din minister. D-l Antonescu va fi numit, guvernator al Băncii Naționale, iar d-l Radovici, se va retrage cu totul, din cauza stării sale bolnăvicioase.

Luni după adunarea națională de Duminecă, d-nii Filipescu și Take Ionescu, au fost primiți în vizită de regele, care, după cum anunță »Journal des Balkans», ar fi dat celor doi bărbați de stat cari au fost primiți, în vizită, același răspuns.

Regele ar fi declarat după cum anunță numitul ziar, că dânsul nu s'a împotrivit niciodată împlinirii idealurilor naționale. Ca domnitor constituțional însă rămâne în marginile constituției și încredințează aceste chestii guvernului și parlamentului, cari sunt răspunzătoare pentru toate întâmplările.

»Osmanischer Loyd» primește din izvor demn de încredere știrea, că: România și va retrage, nu peste mult, trupele aflătoare la hotarul bulgăresc și le va trimite spre granița rusească.

România în așteptare.

București. — În zilele din urmă ministrul Greciei de aici are foarte dese întrevederi cu d-l Brătianu, prim-ministru. După părerea celor suspuși între România și Grecia se urmează înțelegeri economice, dar și înțelegeri de o însemnată mare politică. După cum se află din iz-

vor bine informat aceste tratative se găsesc într'o stare mulțumitoare și e probabil că în zilele cele mai apropiate ele vor duce la o înțelegere perfectă.

Consfătuirea d-lui I. Brătianu cu d-nii Take Ionescu și N. Filipescu.

București. — Ziarul »La Roumanie», organul dlui Take Ionescu, constată cu plăcere faptul că regele a chemat la sfat pe mai mulți politicieni de alte păreri. În scurtă vreme d-nii Take Ionescu și Nicu Filipescu au fost invitați de trei ori în audiență, pentru ale cere părerea d-lor. În legătură cu aceste audiențe »La Roumanie» făcând amintire despre svonuri relativ la o schimbare a guvernului, ziarul spune că România stă azi foarte departe de un guvern P. Carp. După audiența ce a avut o întrevedere cu d-nii Take Ionescu și N. Filipescu. În această consfătuire s'a desbătut faptele ce se cer României.

Sfat de ministri român.

București. — Sub președinția primului ministru Brătianu a avut loc un sfat de ministri, care a discutat întrebarea, ce să facă România în urma noilor întâmplări din Balcani, și având în vedere noua arătare în situația din Europa. Despre hotărârile aduse de consiliu de ministri nu s'a strecurat nimic. Consiliu a discutat temeinic afacerea cărbunilor a căror lipsă amenință să ridice mari dificultăți țării. Ministrii Costinescu și Anghelescu au fost încredințați să înceapă sfătuirii în chestia aducerii de cărbuni. După consiliu primul ministru Brătianu l'a primit în audiență pe ambasadorul rus, Poklevsky-Koziel cu care a urmat sfătuirii mai îndelungate.

Rusia face o nouă propunere României.

Berlin. — »National Zeitung» anunță dela granița Rusiei: După cum reiese din telegramele conglăsuitoare, pe cari le primesc din București gazetele rusești, Rusia alăturându-i-se și celelalte puteri ale înțelegerii, va face o nouă propunere guvernului român, pentru ca armata română să intre în război. În 23 Octomvrie ambasadorul Rusiei, Poklevski-Koziel a urmat sfătuirii îndelungate cu primul ministru român, prezentându-i noua propunere a înțelegerii, pentru cazul când România ar părăsi neutralitatea. În propunerea aceasta, după cum se anunță din izvor bine informat, are mare însemnatate porturile Varna și Burgas. Afară de aceea i-s'a promis, se crede, României întreg Ardealul și anumite ținuturi din Bucovina.

Guvernul Român a fost vestit mai departe că Rusia va aduna în curând puternice trupe în partea ei de sud și va veni între ori ce împrejurări în Balcani. Primul ministru Brătianu a declarat, că el nu are nici o cunoștință că România s'ar gândi să-și părăsească neutralitatea, cum s'a răspândit vestea în cercurile diplomatice ale antantei. (??)

Guvern național în România.

Paris. — Lui »Petit Parisien» i-se anunță din București: În România se va forma un guvern național sub Președinția dlui I. Brătianu, care a fi spus acest fapt dlui Poklewski-Koziel, ministrul Rusiei.

Luptele noastre.

La granițele italiene.

Italienii și-au reînnoit atacurile lor contra punctelor, în jurul cărora se dau cele mai multe lupte și adevărat la capul de pod dela Tolmein și dela Görz. Atacuri s'au mai dat și contra mai multor locuri de pe platoul dela Doberdo. Astfel s'au mai dat din nou lupte înverșunate de aproape, cari de multe-ori au durat și peste noapte, dar pretutindenea s'au terminat așa, că trupele noastre au păstrat pozițiunile în posesiunea lor.

Pe frontul din Tirol au fost din nou sângeros respinse atacuri dușmane în regiunea Tonale. Pe terenul dinaintea fortificațiilor noastre dela Col di Lana a fost liniștită. Ca în tot locul, așa și aici, pozițiunea noastră principală stă sigură în mâna noastră.

Câmpul de operații din Balcani.

La ost dela Visegrad detașamentele noastre au pătruns pe teritoriu sârbesc. Coloanele

Kóvess, cari înaintează la sud de la Vajjevo, la Razana au alungat înapoi cavaleria dușmană. Nemijlocit la nord-vest de la Grn. Misanovac trupe austro-ungare au luat cu asalt mai multe pozițiuni dușmane bine fortificate, cu care ocazie au fost capturate 4 tunuri și 4 cără de muniție. Batalionul Nr. 46 de gloțiși din Egerland a avut partea cea mai glorioasă în această izbândă. Tot acolo a luptat, de la nord și de la nord-vest, trupe germane contra Milanovacului și au pătruns în oraș. Tot așa și atacurile trupelor noastre din regiunea la nord-vest de la Kragejevac au câștigat în tot locul teren. Înălțimea de la Strazevica, ce se ridică la sud-vest de la Lapovo, se află în posesiunea germanilor.

Bulgarii, urmărind pe dușman a mai pătruns în tot locul spre vest. La Slatina, spre vest de la Kniazevac, dușmanul a mai opus încă rezistență. Vesti mai nouă lipsesc.

Mari transporturi engleze de trupe.

Din Paris se anunță: Ziarul „Matin“ scrie: Din 23 Octombrie sosesc mereu la Marseille transporturi de trupe engleze. În toate părțile întâlnești trupe, întreg orașul Marseille e plin de tunuri engleze și de material de război. Se repetă înfățișarea primelor zile de război, când au sosit la Marseille trupele engleze din India.

Pregătiri rusești.

Din Amsterdam se anunță: „Daily Telegraph“ primește din Petrograd știrea, că Rușii au concentrat în Basarabia și Crimeea 600.000.

Deschiderea circulației pe Dunăre.

Din Sofia se anunță cu data de 31 Octombrie:

Pentru prima oară de la începutul războiului a sosit un vapor al monarhiei, vaporul dunărean ungar „Berettyo“, în portul Vidin.

Nici o concesiune teritorială Italiei!

Biroul de corespondință din Viena e autorizat să declare de născociri toate știrile tendențioase despre vre-o intențiune a monarhiei austro-ungare de a face Italiei în cazul încheierii unei păci acum sau mai târziu vre-o îngăduință teritorială. Toate aceste știri sunt lipsite de orice bază reală.

Care a fost planul de război al Sârbilor?

Din Lugano se anunță: „Gazeta del Popolo“ primește din Niș următoarele informații: Din ziua mobilizării bulgare planul Sârbilor a fost ca mai întâi să zdrobească pe bulgari cu două-trei părți ale armatei Sârbești, iar cu restul armatei să oprească înaintarea armatei lui Mackensen. Acest plan a fost făcut în speranța tare, că Italia și Rusia în același timp vor începe o ofensivă cu succes și că Serbia va primi puternice ajutoare de la aliați.

Trupe auxiliare din Canada.

Din Londra se anunță: După o informație a ziarului „Times“, Canada îi va pune Angliei la dispoziție în Decembrie 200.000 soldați, iar în primăvara viitoare 150.000. Ministrul apărării d. Rughes declară, că e imposibil, ca până la acest termen să fie gata și instruite mai mari trupe.

Trupe turcești la granița de nord a Bulgariei.

O telegramă din București comunică următoarele:

Cinci divizii turcești, sub comanda mareșalului Golz, înlocuiesc trupele la granița nord-estică și nord-vestică a Bulgariei.

Acord cu România pentru susținerea neutralității?

Din Lugano se anunță: „Idea Națională“ primește din izvor de încredere, știrea că Austro-Ungaria și Germania au încheiat cu România un acord pentru susținerea neutralității.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 28 Octombrie n.

Daune de milioane. Ultima bombă dare a baloanelor germane asupra Londrei au pricinuit daune mai mari, decât toate bombardările întâmplătoare mai înainte. Conform datelor oficiale au fost răniți sau omorâți o mie de oameni; iar daunele materiale se urcă la 80 de milioane de coroane.

La fondul Aurel Vlaicu, pentru stipendierea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate al Reuniunii sodalilor români cursorul „Albinei“ Simion Meda și soția Maria, cu prilejul căsătoriei fetei lor Cornelia Meda cu dl. Fekete Gyárfás, focar la căile ferate, dăruiește 1 cor.

Refugiații sârbi se reîntorc. Din Turnul-Severin se anunță că refugiații sârbi de acolo — peste 5000 de persoane — au fost avertați, că se pot reîntoarce la căminurile lor, sub ocrotirea benevoitoare a autorităților militare austro-germane și bulgare. Majoritatea refugiaților a început a se înapoia, iar alții mai stau încă la îndoială.

Comandamentul militar din Cladova a dispus sigilarea tuturor locuințelor din acest oraș precum și din satele Tekia, Sic, Costol și a până la reîntoarcerea proprietarilor respectivi.

Ospitalitatea Rusiei față de regele Petru. „Novoje Vremja“ anunță: Regele Petru va rămâne și va fi stimat în Rusia, pentru totdeauna, ca rege al Serbiei. În caz că el s-ar vedea silit să-și părăsească țara, în Rusia s-ar bucura și poate fi sigur de cea mai înimoasă ospitalitate, căci acolo îi stau la dispoziție un castel și un palat.

Urișe pierderi engleze. Din Londra se anunță: După informațiile oficiale, pierderile engleze de pe toate teatrele pe luptă se urcă la 413,294 oameni. Dintre aceștia sunt morți 101.652; răniți 317.456 dispăruți 74.177.

Stipendiu de călătorie pentru meseriași. Magistratul orașului Sibiu ne vestește, că va da pentru anul 1916 un stipendiu de călătorie de 400 cor. din fondul Francisc Iosif, întemeiat de orașul liber Sibiu întru aducere aminte de glorioasa suire pe tron a Maj. Sale. La acest stipendiu pot reflecta (sunt îndreptățiți) acei tineri meseriași, fără privire la confesiune sau naționalitate, cări au absolvat (au trecut) cu rezultat eminent școala industrială de învățăcei (uceuici) sau vr'o altă școală de specialitate din Sibiu și cari, în scopul înmulțirii cunoștințelor, doresc să se perfecționeze în străinătate.

Unul și același stipendiat poate să fie primit și de 3 ori după oaltă la acordarea stipendului, dacă poate dovedi, cu acte vrednice de crezământ, că a cercetat vr'o școală industrială de specialitate și că timpul petrecut în străinătate l-a folosit în scopul perfecționării sale. Cererile, scrise de mâna competentului și documentate în regula, să se înainteze cel mai târziu până la 10 Noembrie n. c. la numitul magistrat. Sibiu, 21 Octombrie 1915. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“. Vic. Tordășianu prezident. Ștefan Duca, notar.

Cercetarea bisericii din partea învățăcelilor de la meserii. O circulară a ministrului de comerț ungar face atenție pe industriași și negușteri la dispozițiile paragrafului 62 din legea industrială, care pretinde ca patronii să trimită la biserică în sărbători, pe toți învă-

țăceii lor. Patronii, cari nu urmează acestei îndatoriri a legii au să fie pedepsiți de autoritățile competente.

Castane sălbatice. Bun nutreț pentru cai formează castanele sălbatice. Magazinele de aprovizionare din Sibiu, Cluj, Brașov și Alba-Iulia cumpără orice cantitate de castane sălbatice și anume cu șase coroane pentru 100 chilo-grame, Sacii trebuincioși pentru culegerea castanelor se dau din partea magazinelor. Pentru a aduna cât mai mult nutreț de acesta se îndeamnă populația civilă să participe la această lucrare.

Lucru pentru soldații invalizi (nepu-tincioși). Pe temeiul unui ordin al ministrului prezident, soldații invalizi cari doresc să li se mijloacească de lucru, se pot adresa în scris sau verbal către „Oficiul de îngrijire a invalizilor (M. kir. Rokkanügyi hivatal, Budapest, Országház, 7 kapu). Anunțările în scris au să cuprindă următoarele: 1. Numele locul și anul nașterii invalidului; 2. Corpul de trupe și rangul; 3. Starea, numărul copiilor și câți din aceștia se susțin singuri; 4. Locuința obișnuită și domiciliul de acum; 5. Când a ieșit definitiv de la miliție; 6. Felul și gradul invalidității; 7. Ocupația sa civilă de până acum și: mai poate ori nu să o exercite; 8. Ca invalid a învățat sau nu o meserie, și care anume? 9. Ce lucrări poate săvârși și ce fel de lucru dorește? 10. Ce plată pretinde? 11. Ce școală a învățat? 12. Cât este de mare pensiunea sa de invalid și adausul de rănii și afară de acestea mai are ori nu o rentă oarecare? 13. Cunoștințele de limbă (limba maternă șel.); 14. De când a ieșit din armată, a mai ocupat vr'un post, și dacă da, unde și la cine, în ce calitate, cât timp și cu ce plată.

Calendarul Poporului pe 1916

apare în scurt timp.

Ca în toți anii, așa și acum, „Calendarul Poporului“ pe lângă partea calendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din războiu, sfaturi, anecdote etc.

O deosebită atenție se dă asupra războiului actual, despre care se face o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea războiului e ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și mai multe mape, astfel că cetitorul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, ca și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenea să nu întrelase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o împodobește de peste 30 de ani. De aceea nu-ți comanda alt calendar, până când nu vei vedea „Calendarul Poporului“ de la Sibiu. Prețul e tot cel vechiu: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Ceice comandă de la 10 bucăți în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți. — Amănunte mai de aproape vom publica în numărul viitor.

O rugare către cetitorii Foli și al Calendarului. Dacă ar fi vr'o comună, al cărei târg să nu fie pus în Calendar, ne rugăm, ca să ni se aducă de grabă la cunoștință. Să ni se spună ziua târgului după calendarul vechiu, și ce fel de târg ca astfel să putem complecta. Ne rugăm însă de înștiințare cât mai grabnică, deoarece peste câteva zile încheiem Calendarul. Cu toate acestea am dori să nu rămână afară nici un târg de țară.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului“

Endovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosete chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe indigene
de care se execută după măsură
cele mai moderne vestimente pre-
cum: Sacko, Jaquette și haine
de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pantaloni și „Magiam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu, îmi per-
mit să atrag deosebita atențiune
a Oa. domniilor preoți și teologi ab-
sentei. — În cazuri de ur-
gență confecționez usând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
veterari, cum și tot felul de articli
de toamnă, după prescripție cre-
ditea cea mai nouă.

Lemne de Foc

și de
Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

240 Cor. Vagonul cu 10.000
Kgr. încărcat și predate din stația
Vurpod.

210 Cor. Vagonul cu 10000
Kgr. capete (darabe), remase dela sli-
puri și dela doșge diferite mărimi.

28 Coroane stânenul
în pădure.

Pădurea departe 2 kilometri de
stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszeben).

În cancelaria notarială.

Din comuna Szibiel p. u. Sze-
listye află aplicare momentan un
scriitor inițiat în agentele notaria-
le. Salariu lunar 60 cor. Reflectanți
să se adreseze subscribului Aureliu
Hațiegan not. com.

„FOAIA POPORULUI”

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea-
ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orien-
tare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul
abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni
de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim pre-
țul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că
suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2
cor) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altun-
deva, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un
oraș ori sat din lăuntru Monarhiei austro-ungare, se
face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte
postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă,
cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de pe
câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate
și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin
dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de
pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu
total asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor
avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,

Lugoș, Mediaș și Mureșosorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmî-
clăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrieri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri
spre fructificare cu **5-5** $\frac{1}{2}$ %

după terminul de abdicere, plătinind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America
și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni
asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

762

Direcțiunea.

MOBILE

lucrate solid și
conștiențios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, A.A.A.A.

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări
de hoteluri, vile, institute, ca-
fenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

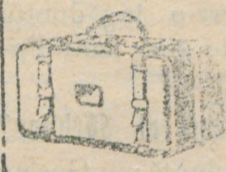
Se lucrează după planuri artistice

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole, pentru căro-
țat, călărit, vânat,
sport și voiaj, po-
clăzi și procevă-
țuri, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobi)
permanent în depozit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștiențios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soiurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

Berea albă și neagră din

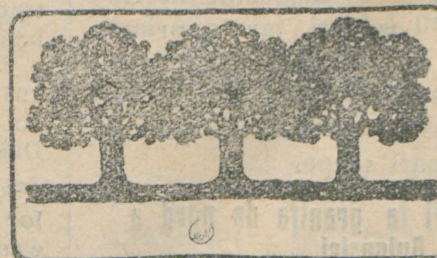
Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

=====

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la orașe
cât și la sate

=====

Că berea
noastră e
foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu

124